

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منبع: دنیای جوان - Junge Welt

نویسنده: یواخیم گیلیارد

فرستنده: عثمان حیدری

۲۵ جنوری ۲۰۱۹

گورستان‌های متروک خشونت کتمان شده جنگ پیمان امریکائی در سوریه و عراق

Amnesty International ©

اکنون بیش از ۴ سال است که پیمانی متشکل از کشورهای عضو ناتو و استرالیا و شیخ‌نشینان عرب زیر رهبری ایالات متحده آمریکا سرگرم جنگی است که در انتظار عمومی غرب به عنوان جنگ مطرح نیست. در حالی که حمایت روسیه از نیروهای نظامی سوری منطبق بر حقوق بین‌الملل بود، کشورهای عضو ناتو یک جنگ هوایی مغایر با حقوق بین‌الملل در سوریه و عراق صورت می‌دادند. به قول محقق سویدنی «پان اوبرگ» راه و روش جنگی منطبق بر سنن و «خلق و خوی استعماری» است که بر نژادپرستی متمرکز است.

در لشکرکشی تقریباً ۹ ماهه (اکتوبر ۲۰۱۶ تا جولای ۲۰۱۷) نیروهای عراقی همراه با پیمان نظامی زیر رهبری ایالات متحده آمریکا علیه دولت اسلامی در موصل بیش از ۹۰ هزار نفر کشته شدند، که ۴۰ درصد آنان ناشی از حملات هوایی بود. ۸۰ درصد کلیه ساختمان‌های غرب این شهر نیز ویران گردید.

اکنون بیش از ۴ سال است که پیمانی متشکل از کشورهای عضو ناتو و استرالیا و شیخ‌نشینان عرب زیر رهبری ایالات متحده آمریکا سرگرم جنگی است که در انتظار عمومی غرب به عنوان جنگ مطرح نیست. به عکس، دخالت روسیه در سال ۲۰۱۵ در حمایت از ارتش سوریه از همان آغاز از طرف رسانه‌های غربی به عنوان جنگی بسیار خشن علیه تمامی مردم ساکن منطقه مورد حمله واقع شد، با این‌که اعمال خشونت از سوی گروه‌های مخالف جهادگرا دست کمی از اعمال داعش که پیمان امریکائی برای مقابله با آن تشکیل شده بود، نداشت.

نیروهای هوایی ایالات متحده و شرکاء تا جولای ۲۰۱۸ بیش از ۱۰۰ هزار بمب و راکت بر سر ۳۰ هزار هدف مختلف در سوریه و عراق خالی کردند.^۱ با این حال، در رسانه‌های غربی حمله به دژهای عمده داعش و هدف‌های دیگر بیش‌تر در قالب عملیات پولیس با پشتیبانی نیروی هوایی مطرح می‌شد که برای مقابله با «اشرار» بی‌بدیل اعلام می‌گردید ولی به طوری که تحقیقات موجود نشان می‌دهد، در مقابل حمله به شرق حلب و شرق غوطه در واقع حمله به موصل و رقه به مراتب سهمناک‌تر و ویران‌کننده‌تر از اقدامات طرف سوری-روسی بوده است.

مرگ در شهر

تصویری که از طرف نیروهای نظامی ناتو بی‌مداقه در غرب ارایه می‌شود تصویر یک جنگ تمیز و دقیق علیه داعش است که تقریباً بدون هیچ قربانی غیرنظامی صورت می‌گیرد، در حالی که از همان ابتداء نیروی هوایی روسیه و سوریه متهم به جنگ بی‌رحمانه و بی‌ملاحظه‌ای شدند، که به شدت نیز علیه مردم غیرنظامی اعمال می‌شد. دولت‌های غربی به ویژه حملاتی را که جهت آزادی شرق حلب صورت گرفت، شدیداً محکوم می‌کردند. نماینده بریتانیا در شورای امنیت ملل متحد رهبری روسیه را متهم کرد که در حلب «جهنمی نوین» ایجاد کرده و وزیر امور خارجه وقت المان «فرانک والتر اشتاینمایر» شکوه می‌کرد که «تصاویر حلب از نظر شقاوت بی‌نظیر است».

غرب طی سازوکار سازمان‌یافته‌ای قبل از هر چیز استعمال گویا بمب‌های ساده و «بشکه‌ای» را محکوم می‌کرد، زیرا بنا بر اصول و قوانین جنگی به دلیل عدم دقت لازم آثار بی‌رویه و تصادفی به جای می‌گذارد و عمدتاً هدف‌های غیرنظامی را منهدم می‌کند. سخنگوی پیمان امریکائی در توجیه شیوه جنگی پیمان، مدام به فقدان دقت سیستم‌های تسلیحاتی روسیه اشاره کرده و دقت به مراتب بیش‌تر سلاح‌های خود را جهت کاهش خسارات جنبی برجسته می‌کرد.

مثلاً فرمانده نیروی هوایی انگلیس «جانی استرینجر» در جلسه پرسش و پاسخ کمیسیون دفاعی پارلمان انگلیس گفت: «چون روس‌ها محدودیت‌های ما را ندارند» در مناطقی مثل حلب تقریباً تا ۹۰ درصد از سلاح‌های غیرهدایت‌شونده در

ارتفاع متوسط استفاده می‌کنند، ارتفاعی که اجباراً با چندین ده متر انحراف از هدف به زمین اصابت می‌نماید. ولی او و همکارانش می‌خواهند که در پایان روز بتوانند به چشم‌های یکدیگر نگاه کنند.^۲

فارغ از این‌که آیا این اتهامات علیه روسیه و سوریه واقعاً به جا است یا خیر، زیاده‌گوئی در مورد ملاحظه و حفاظت از مردم بی‌گناه چیز دیگری جز تبلیغات نیست. مثلاً تحقیقاتی که از سوی ابتکار «Airwars» در مورد حملات هوایی در سوریه و عراق انجام شده، نشان می‌دهد که خسارات وارده از سوی سلاح‌های دقیق ناتو، در مناطق جنگی مسکونی و پرجمعیت به هیچ‌وجه کمتر نیست و به همین صورت وجود قربانی کمتری را نیز تضمین نمی‌کند.^۳ تحلیل گروه‌های ناظر که گزارشات روزمره حملات هوایی و مهمات مورد استفاده قرار گرفته و قربانیان غیرنظامی دو طرف را ارزیابی می‌کند بیش‌تر بر این امر گواهی می‌دهد که این سلاح‌ها (سلاح‌های نقطه‌زن) بر روی هم‌حدا ویرانی‌های بیش‌تر و کشته و مجروح‌شدگان بیش‌تری را سبب می‌گردد.

این گمان موجود است که نظامیان غربی به دلیل اعتماد بیش‌تر به هدف‌زنی سلاح‌های خود اغلب آماده اند تا سلاح‌های قوی‌تر با قدرت انفجاری بیش‌تری را در مناطق مسکونی با جمعیت زیاد به کار گیرند.

گروه قابل ستایش Airwars هر چند کوشش می‌کند تا عینیت و واقعیت را رعایت کند ولی با نگاه به جنگ سوریه عمدتاً شیوه نگرش غرب را پذیرفته و از این‌رو به طور کلی نسبت به کشورهای عضو ناتو، دخالت نظامی روسیه در سوریه را بسیار نکوهش‌گرانه‌تر مورد بررسی قرار می‌دهد. در حالی‌که Airwars اطلاعات منابع اپوزیسیون سوری مانند Syrian Network for Human Rights و یا Violation Documentations Center و یا «کلاه سفیدها»ی بدنام را مورد استفاده قرار می‌دهد، منابع دیگر از جمله منابع روس و یا رسانه‌های ایرانی را نادیده می‌گیرد و لذا قربانیانی که در منابع نامبرده اخیر ذکر می‌گردند به بانک اطلاعاتی آنان حتا زیر عنوان «اطلاعات ناموثق» نیز وارد نمی‌شوند.

به دلیل انتخاب منبع، احتمالاً تعداد قربانیانی که از طرف Airwars برآورد شده طی حملات پیمان امریکائی کم‌تر از قربانیان حملات روسی-سوری می‌باشد ولی با این حال این گروه به این نتیجه رسیده که حملات نیروی هوایی روسیه در حلب و غوطه شرقی بیش‌تر از حملات پیمان امریکائی قربانی نداشته است. اگر تعداد قربانیان را در رابطه با تعداد حملات و حجم و قدرت انفجار مهمات به کار برده شده بررسی کنیم به روشنی در کلیه موارد ثابت می‌شود که تعداد کشته‌شدگان غیرنظامی عمدتاً با شدت بمباران و تراکم جمعیت منطقه مورد نظر رابطه مستقیم دارد.

محاصره و سپس محو

این نتیجه‌گیری تعجب‌آور نیست. اگر بمب‌های نقطه‌زن (شعاع ده متر) با ۵۰۰ کیلوگرم قدرت انفجاری بیش‌تر روی یک منطقه پرجمعیت مثلاً بخش قدیمی شهر موصل پرتاب شود و هر بمبی چندین ساختمان را ویران کند، قاعدتاً نمی‌تواند ملایم عمل کند. دقیق‌ترین نقطه‌زنی وقتی که اطلاعاتی در مورد تعداد شهروندان غیرنظامی حاضر در محل در دست نیست به چه درد می‌خورد؟ تنها با شناسائی هوایی (که پیمان امریکائی فقط می‌تواند به آن تکیه کند) نمی‌توان بی هیچ شک و تردیدی هدف‌های نظامی را رصد کرد و کم‌تر از آن، تعداد افرادی را که در این ساختمان و ساختمان‌های مجاور حضور دارند، حتا اگر برای برنامه‌ریزان واقعاً مهم باشد، مشخص کرد.

هیچ شک و تردیدی وجود ندارد. برای کاهش خسارات خودی حتا در زمان ریاست جمهوری بارک اوباما مقررات عملیات نیروی هوایی ایالات متحده امریکا بسیار رقیق شده بود. تصمیم‌گیری در مورد حملات هوایی به عهده فرماندهان محلی بود. آن‌ها می‌توانستند مثلاً اگر از خانه‌ای به سوی آن‌ها شلیک می‌شد، فوراً تقاضای حمله هوایی

کنند.^۴ ولی معارضان دائماً مواضع خود را تغییر می‌دادند و از طریق حیاط خلوت‌ها و دالان‌ها و دیوارهای خرابه بین ساختمان‌ها حرکت می‌کردند. مثلاً

در یک مورد که پنتاگون مجبور به اعتراف شد، روز ۱۷ مارچ سال ۲۰۱۷ وقتی که برای مقابله با یک تک‌تیرانداز حمله هوایی درخواست شد، تقریباً ۲۰۰ نفر که به زیرزمین ساختمان پناه برده بودند زیر آوار سقف به قتل رسیدند.^۵ دولت ترمپ در ماه مه ۲۰۱۷ این شیوه جنگی بی‌رحمانه را تشدید کرد به این‌صورت که تاکتیک جدید «محاصره کن و نابود کن» را علیه داعش به کار بست. با قتل افراد خارجی که در صفوف داعش مبارزه می‌کنند، می‌بایست از بازگشت آنان به ایالات متحده و یا اروپا جلوگیری می‌شد، هدفی که مورد قبول همپیمانان اروپایی نیز بود.

از این‌رو بسیار وقیحانه بود که سخنگوی ارتش امریکا ادعا می‌کرد، به دلیل دقت سلاح‌های آنان بیرون راندن داعش از رقه تنها تعداد کمی قربانی غیرنظامی از خود به جای گذارده است. این ادعا به طور کامل از طرف رسانه‌های غربی پذیرفته و پخش شد، با این‌که دو هفته تحقیقات سازمان عفو بین‌الملل در منطقه بسادگی آن را نفی کرد.

تیم سازمان عفو بین‌الملل پی‌آمدهای مرگبار حملات «دقیق» برای سرنوشت چهار خانواده بزرگ را به عنوان نمونه مورد بررسی قرار داد. عنوان گزارش «جنگ نابودکننده: خون‌بهای سنگین برای مردم غیرنظامی» نام داشت.

سرنوشت خاندان «بضران» واقعیت هولناکی را که جمعیت باقی‌مانده از شهر ۴۰۰ هزارنفری با آن روبه‌رو بود، به شکل تکان‌دهنده‌ای مجسم می‌ساخت. ۳۹ نفر از اعضای خانواده و ۱۰ نفر از همسایگان آنان طی ۴ حمله مختلف هوایی به ساختمان‌های منازلی که آن‌ها «مأیوسانه در فرار از خط جبهه که دایم در تغییر بود و آن‌ها از این محل به محل دیگر» به عنوان پناهگاه از آن استفاده می‌کردند، کشته شدند. از سه خاندان دیگر ۴۲ کشته به جای ماند. به گفته شاهدان عینی در هیچ‌یک از ساختمان‌های بمباران شده مبارزان مسلح حضور نداشتند و هیچ نشانه‌ای نیز برای اهمیت نظامی این ساختمان‌ها وجود نداشت.^۶ Airwars بر روی هم از ۱۳۰۰ کشته محرز و ۳۲۰۰ کشته احتمالی ناشی از حملات امریکا گزارش کرد. رقم واقعی به گفته این سازمان حتی به مراتب بالاتر از این بود.

یک سخنگوی پیمان امریکائی در مقابل روزنامه انگلیس «ایندیپندنت» اعتراف کرد که «مخارج آزادسازی رقه بسیار سنگین خواهد بود.» ولی تأکید داشت که آلترناتیو دیگری وجود ندارد، زیرا نمی‌توان به داعش اجازه داد به کشتار و شکنجه و تجاوز و چپاول مردم رقه ادامه دهد.^۷ هیچ‌کس از مردم رقه نپرسید که آیا آن‌ها حاضر به قبول چنین خسارت‌هایی هستند و در عین حال هیچ امکان دیگری نیز برای تضعیف و یا بیرون راندن جهادگرایان در نظر گرفته نشد.

۲۰ هزار غیرنظامی به قتل رسیده

همین‌طور در حمله به موصل نیز گزارشات و واقعیات از یک دیگر بسیار فاصله دارد. وزیر دفاع ایالات متحده امریکا «جیمز ماتیس» در مقابل گزارشات در مورد قربانیان غیرنظامی پیمان امریکائی در ماه اگست ۲۰۱۷ کمی بعد از تسخیر مجدد موصل ادعا کرد: «هیچ ارتشی در تاریخ جهان وجود نداشته که این قدر برای کوچک نگاه داشتن قربانیان غیرنظامی و بی‌گناه در صحنه جنگ اهمیت قایل بوده باشد.»^۸

این پیمان خود اذعان دارد که به دنبال عملیات خود باعث قتل ۳۲۶ نفر از مردم بی‌گناه و غیرنظامی شده است. Airwars تعداد قربانیان را ۴۰۰۰ نفر اعلام کرد ولی بنا بر تحقیقات محلی تعداد قربانیان به مراتب بیش‌تر بوده است. پس از برآورد گزارشات رسانه‌ها و بیمارستان‌ها و ناظران محلی که Airwars ترتیب داد، می‌توان گفت که معمولاً تنها تعداد بخشی از کشته شدگان مشخص می‌گردد. هرچه درگیری‌ها سنگین‌تر باشد این بخش کوچک‌تر خواهد بود.

طبق تحقیقات IPPNW زیر عنوان Body Count پس از ۱۰ سال «جنگ علیه ترور» تعداد قربانیان نشان می‌دهد که در شرایط جنگی تنها یک هشتم تا یک دوازدهم تعداد کشته شدگان رصد می‌گردد.^۹ تخمین‌های واقع‌گرایانه معمولاً با کمک تحقیقات مرگ و میر از طریق نظرسنجی‌های بیانگر در محل مقدور است. چنین نظرسنجی در موصل صورت گرفت و در ماه مه ۲۰۱۸ در مجله معتبر PLOS Medicine منتشر گردید.^{۱۰} طبق این نظرسنجی طی ۹ ماه جنگ از هر ۸ نفر مرد یک نفر و از هر ۱۴ زن یک نفر جان باختند. در نتیجه کل تعداد مقتولان بالغ بر ۹۰ هزار نفر بود که ۳۳ هزار نفر آن را زنان و دختران تشکیل می‌دادند. بنا به گفته بازماندگان، تقریباً ۴۰ درصد مقتولان در اثر بمباران‌های هوایی کشته شده بودند. از آنجا که اغلب زنان و احتمالاً تعداد زیادی از مردان جزو مبارزان محسوب نمی‌شدند، باید از این نقطه حرکت کرد که نیروهای هوای آمریکا و فرانسه و بریتانیا با کمک نیروی هوایی آلمان فدرال که در این حملات شرکت داشتند، مسؤول مرگ حداقل ۲۰ هزار نفر از مردم غیرنظامی و بی‌گناه هستند.^{۱۱}

در کنار بی‌ملاحظگی و بی‌رحمی کامل حملات، فقدان وجود راه فرار نیز قربانیان فراوانی به جای گذارد.

در کنار بی‌ملاحظگی و بی‌رحمی کامل حملات، فقدان وجود راه فرار نیز قربانیان فراوانی به جای گذارد. در حالی‌که ارتش‌های سوریه و روسیه همواره کربودرهای برای فرار فراهم می‌ساختند، پیمان امریکائی با هواپیما شبنامه‌هایی بر فراز شهر موصل پرتاب کرد که مردم را به ماندن در شهر فرامی‌خواند. بدین ترتیب رابطه صدها هزار نفر به دلیل خط جبهه نیروهای زمینی و تهدیدات داعش با دنیای خارج قطع شده بود، که تا آخر نیز در شهر زندانی ماندند. در ابتدای حمله جمعیت در غرب موصل احتمالاً اگر نه یک میلیون حداقل ۸۰۰ هزار نفر بود. بنا بر آمار و ارقام سازمان بین‌المللی مهاجرت IOM تا اواسط جون تقریباً ۴۰۰ هزار نفر شهر را ترک کردند، یعنی بسیاری تازه بعد از این‌که نیروهای دولتی محله‌های آن‌ها را مجدداً تسخیر نمودند. ۴۰۰ هزار نفر دیگر توانستند در روزهای آخر جهنم مجسم را ترک نمایند.^{۱۲}

وحشتناک‌تر از شرق حلب

با این‌که در شرق حلب نیز جهادگرایان با زور از فرار شهروندان از مناطق زیر کنترل خود جلوگیری می‌کردند، با این حال بنا بر تخمین‌های سازمان ملل متحد قبل از آغاز حمله از بیش از یک میلیون نفر جمعیت آنجا هنوز ۲۵۰ هزار نفر در شهر حضور داشتند.^{۱۳} در پایان حمله تنها ۹۰ هزار نفر در شهر باقی مانده بودند. ۳۶ هزار نفر آن‌ها همراه جهادگرایان شهر را ترک نمودند.^{۱۴} تنها به این دلیل که اغلب شهروندان در مناطق جنگی توانستند به سرعت شهر را ترک کنند، نسبت به موصل و رقه تعداد قربانیان به مراتب کمتر بود.

طبیعی است که استعمال سلاح‌های سنگین علیه هدف‌های مورد نظر در مناطق شهری از سوی نیروهای سوری و روسی نیز قربانیان غیرنظامی زیادی را به همراه داشت ولی از آنجا که مانند موصل تحقیقات مرگ و میر در حلب و دیگر شهرهای تسخیر شده صورت نگرفت، آمار معتبر و واقعی در مورد قربانیان حملات در آنجا که قابل قیاس باشد، در دست نیست. Airwars در مورد شرق حلب و شرق غوطه تنها تعداد حملاتی را که به روسیه نسبت داده می‌شود شمارش کرده است. در نوامبر ۲۰۱۶ این سازمان ۲۱۵ حمله روسی شمارش کرد که به قتل ۱۰۰۰ نفر فرد غیرنظامی منجر گردید که تقریباً دوسوم آن در حلب بوده است.

ابعاد ویرانی‌ها مورد بهتری برای مقایسه است. ویرانی‌های ناشی از لشگرکشی ائتلاف امریکائی به مراتب هولناکتر از اقدامات نیروهای روسی و سوری بوده است.

بنابر تخمین کمیسیون ملل متحد، سازمان‌های حقوق بشر و خبرنگاران ابعاد ویرانی‌ها در غرب موصل و رقه آن‌چه را که ما در مورد ویتنام می‌دانیم در سایه قرار می‌دهد. در غرب موصل تقریباً ۸۰ درصد کلیه ساختمان‌ها ویران گردیده و یا شدیداً خسارت دیده است. در فیلم‌های ویدیویی و تصاویر موجود، غرب دجله که از آن تنها ویرانه‌ای بیش باقی نمانده، منظره کره ماه را یادآور می‌شود. مسکو و دمشق اغلب متهم می‌شوند که بیمارستان‌ها را مورد حمله قرار داده اند. بنا بر گزارش مقامات عراقی بیش از ۸۰ درصد تأسیسات پزشکی و بهداشتی شهر موصل در اثر بمباران‌ها کاملاً ویران گردیده است.

ویرانی‌ها در رقه حتی بسیار گسترده‌تر تخمین زده می‌شود. بنا بر گزارشات نمایندگی ملل متحد تسخیر مجدد ۸۰ درصد از کل شهر که روزی دارای ۴۰۰ هزار جمعیت بود این شهر را غیرقابل سکونت کرده است. خساراتی که ایالات متحده آمریکا و بریتانیا و فرانسه وارد آورده اند به گزارش سازمان عفو بین‌الملل «بدترین خسارت‌ها از ده‌ها سال پیش به این طرف است.»^{۱۵} «دوناتلا رووهر» مسئول امور بحران سازمان عفو بین‌الملل گفت: «وقتی از آتش توپخانه با عملکرد وسیع و یا از بمب‌هائی که به اندازه کافی بزرگ است تا یک ساختمان را منهدم سازد استفاده شود، آنگاه ادعای محدود کردن و کاهش دادن خسارات غیرنظامی بی‌معنی است.»^{۱۶}

شرق حلب به دنبال آزادسازی به همین صورت به طور گسترده ویران شد ولی نه به شدت موصل و رقه. بنا بر تخمین‌های یونسکو در پایان ۴ سال جنگ، ۶۰ درصد بخش قدیمی شهر که خط جبهه از آن عبور می‌کرد شدیداً خسارت دیده و تا ۳۰ درصد ویران شده است. البته بخش عمده‌ای از خسارت‌ها در همان تابستان سال ۲۰۱۲ هنگام ورود جهادگرایان اسلامی به شهر به وجود آمد. بنا بر ملاحظات محقق سویدنی «یان اوبرگ» که پس از خروج جهادگرایان از شهر بازدید کرد، تنها ۱۰ درصد از نابودی‌های ناشی از بمباران‌های هوائی بوده است.^{۱۷}

همین‌طور کارشناس تاریخ نظامی فرانسوی «میشل گویا» طی مقاله‌ای که در سپتامبر ۲۰۱۷ در روزنامه له‌مونند منتشر کرد عملیات نظامی دو گروه را مقایسه کرده و به این نتیجه رسیده بود که نسبت به ائتلاف امریکائی، شیوه برخورد نیروهای نظامی روسیه کارتر و برای مردم غیرنظامی ملایم‌تر بوده است.^{۱۸}

رهبری سوری و روسی همواره توانستند با تعامل از تعیین سرنوشت جنگ در مناطق پرجمعیت شهری تا نابودی آخرین تروریست اسلامی حتی‌الامکان حذر کنند و مثلاً اعلام کردند که کسانی که حاضر به تحویل سلاح‌های خود باشند مورد عفو واقع خواهند شد و کسانی که نمی‌خواهند سلاح‌های خود را تحویل دهند امکان خروج امن از منطقه به آن‌ها پیشنهاد شد. ولی از طرف ائتلاف امریکائی چنین کوشش‌هائی صورت نگرفت و یا اگر گرفت مثلاً در مورد رقه بسیار دیر بود که نتایجش را همه شاهد بودیم.

بازسازی شرق حلب با وجود کمبود منابع کشور جنگ‌زده و با وجود محاصره گسترده اقتصادی و تجارتي از طرف کشورهای غربی پیش می‌رود. پایان درگیری‌ها تا آخر دسمبر ۲۰۱۷ به بازگشت بیش از ۵۰۰ هزار نفر از شهروندان که طی عملیات جنگی شهر را ترک کرده بودند، انجامید و بیش از ۳۰۰ هزار نفر مجدداً به بخش شرقی شهر بازگشتند. ولی وضعیت در موصل کماکان در هم ریخته و مأیوس کننده است. تقریباً نیمی از مهاجران به شهر بازگشته اند و اغلب آن‌ها در بخش شرقی شهر که زیاد آسیب ندیده سکنا گرفته اند. بخش غربی شهر به گفته راهب مسیحی «میشل نجیب» کماکان تقریباً «شهر مردگان» است و «در آنجا کمتر خانه‌ای یافت می‌شود که بر پا ایستاده باشد.»^{۱۹} اکسفام که برای

تأمین آب آشامیدنی مهاجران بازگشته به این شهر رفته بود در ماه جولای ۲۰۱۸ گزارش داد: «هنوز یک سال پس از رهائی، موصل محلی برای زندگی نیست.»^{۲۰}

منافع بر ملاحظه اولویت دارد

تفاهم گسترده برای جنگ ائتلاف امریکائی در سوریه و عراق که المان فدرال نیز فعالانه در آن شرکت دارد حتا در بین نیروهای چپ تا اندازه زیادی به این دلیل است که برخورد شدیدی نظامی با داعش بی‌بدیل برآورد می‌شود. با این حال، رفتار قساوت‌بار جهادگرایان به هیچ وجه چنین جنگ بی‌ملاحظه و خشنی را با زیر پا گذاردن حاکمیت سوریه توجیه نمی‌کند. این رفتار و همین‌طور خودداری از همکاری مشترک با سوریه و همپیمانانش علیه داعش بیش‌تر مبین این امر است که هدف‌های دیگری غیر از نابودی سازمان تروریستی در مرکز توجه قرار دارد.

نیروهای ارتش سوریه و همپیمانان روسی آن‌ها که با دشمنی روبه‌رو هستند که از خارج مسلح و حمایت می‌گردند، اگر بخواهند کشور را از جنگال القاعده و انصارش آزاد و بازگشت مهاجران جنگی را مقدور سازند، هیچ آلترناتیو دیگری جز از برخورد نظامی ندارند.

ولی «دولت اسلامی» که محصول سیاست‌های جنگی ایالات متحده امریکا است، تنها می‌توانست در چارچوب کوشش‌های ناتو و همپیمانان آن برای سرنگونی دولت در سوریه این چنین قدرت پیدا کند. آن‌ها تنها به این دلیل توانستند تا این حد مقاومت کنند، زیرا حتا پس از این‌که از ابزار سودمند علیه سوریه نهایتاً به دشمن غرب مبدل شدند، کماکان کمک‌هایی (چه مستقیم و چه غیرمستقیم) از شاهنشینان عربی و ترکیه دریافت نمودند. لذا منطقی به نظر می‌رسد که آن را با قطع قاطع کمک بی‌اثر سازند. در موصل امکانات خوبی وجود داشت تا با برخی امتیازات سیاسی، بخش عمده شهروندان را که سنی هستند علیه جهادگرایان بسیج نمود.

قبل از هیچ‌کدام از حملات علیه شهرهای زیر کنترل داعش هرگز آلترناتیوی برای «آزادی از طریق ویرانی» حتا مورد بحث و مذاکره قرار نگرفت. اعضای «پیمان ضدداعش» به رهبری ایالات متحده امریکا ظاهراً اهمیتی برای سرنوشت مردمی که زیر یوغ جهادگرایان رنج می‌بردند، قابل نبودند و در وهله اول حفاظت از کشورهای غربی در مقابل مبارزان متعصب مورد نظر بود و قبل از هر چیز آن‌ها اهداف ژئوپلیتیک خویش، مثلاً گسترش حیطه حضور نظامی خود و یا اعمال نفوذ در هر دو کشور و عقب راندن دیگر نیروهای منطقه‌ای و یا اشغال سرزمین‌های سوری و اعمال نفوذ در روند جنگ و مذاکرات صلح را دنبال می‌کردند.

در حالی که حمایت روسیه از نیروهای نظامی سوری منطبق بر حقوق بین‌الملل بود، کشورهای عضو ناتو یک جنگ هوایی مغایر با حقوق بین‌الملل در سوریه و عراق صورت می‌دادند. به قول محقق سوئدنی «یان اوبرگ» راه و روش جنگی منطبق بر سنن و «خلق و خوی استعماری» است که بر نژادپرستی متمرکز است. مدیر «بنیاد فراملیتی تحقیقات و مطالعات صلح و پیش‌بینی» گفت: «خشونت غیرقابل تصور سیاست‌های غربی براحتی کتمان می‌شود، مورد اغماض قرار می‌گیرد و فراموش می‌شود.»^{۲۱}

زیرنویس‌ها:

1 Islamic State has survived 100.000 bombs and missiles and is still active, The Conversation, 6.7.2018

2 UK Military Operations in Mosul and Raqqa – Oral evidence – Major-General Jones, Air

- Vice-Marshall Johnny Stringer, HC 999, Defence Committee, 15.5.2018
- 3 Death in the city: High levels of civilian harm in modern urban warfare from explosive weapons, Airwars.org, Mai 2018
- 4 New rules allow more civilian casualties in air war against ISIL, USA Today, 19.4.2016
- 5 U. S. Investigating Mosul Strikes Said to Have Killed up to 200 Civilians, NYT, 24.3.2017, The west condemned Russia's bombs – now coalition attacks are killing civilians in Mosul, Guardian, 25.3.2017
- 6 »War of annihilation«: Devastating Toll on Civilians, Raqqa – Syria, Amnesty International, 5.6.2018
- 7 Syria war: Amnesty asks public to help track civilian casualties of US-led bombing in Raqqa, Independent, 21.11.2018
- 8 Zitiert nach: Death in the city: High levels of civilian harm in modern urban warfare from explosive weapons, Airwars.org, Mai 2018.
- 9 »Body Count« – Opferzahlen nach zehn Jahren »Krieg gegen den Terror«, IPPNW, September 2015
- 10 Riyadh Lafta, Maha A. Al-Nuaimi, Gilbert Burnham: Injury and death during the ISIS occupation of Mosul and its liberation: Results from a 40-cluster household survey, PLOS, 15.5.2018
- 11 Ausführlich erläutert in: Mossul ein Jahr nach der »Befreiung«, Ossietzky 18/2018, 15.9.2018
- 12 Mosul Crisis Report Population movements analysis: Displacement Tracking Matrix – DTM, IOM-Iraq Mission, July 2017, Iraq – Complex Emergency Fact Sheet No. 1, Fiscal Year 2018, US Agency for International Development, 3.11.2017
- 13 Eastern Aleppo under al-Assad, Irin News, 12.4.2017, The fall of eastern Aleppo, Irin News, 13.12.2016
- 14 Syrian Arab Republic: Aleppo Situation Report No. 13, UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs OCHA, 12.1.2017
- 15 US, UK and France »inflicted worst destruction in decades on Raqqa«, report claims, Independent, 5.6.2018
- 16 Donatella Rovera and Benjamin Walsby: »Precision« airstrikes kill civilians. In Raqqa we saw the devastation for ourselves, Guardian, 5.6.2018
- 17 Jan Oberg: The destruction of Eastern Aleppo, Syria December 2016, 25.12.2016
- 18 Thomas Pany: Syrien: Warum das russische Militär erfolgreicher vorgeht als die US-Koalition, Telepolis, 14.9.2017

19 Irak: Düstere Aussichten für das »befreite« Mossul, Vatican News, 9.7.2018

20 Irak: Auch ein Jahr nach der Befreiung ist Mossul kein Ort zum Leben, Oxfam, 9.7.2018

21 Jan Oberg in seiner Einführung zur Artikelserie von Farhang Jahanpour, Regime Change:

Not Iran Too! An educational series on regime change in the Middle East, Transnational

Foundation for Peace and Future Research (TFF), 17.8.2018

تارنگاشت عدالت